

Бібліографічний опис електронного ресурсу має таку схему:

Основна назва [Загальне позначення матеріалу] = Паралельна назва : відомості, що належать до назви / перші відомості про авторство чи відповідальність ; наступні відомості про відповідальність. — Відомості про повторність видання / відповідальність за повторне видання. — Позначення виду ресурсу (обсяг ресурсу). — Назва (ім'я) видавця, рік видання. — Кількість фізичних одиниць та специфічне позначення матеріалу. — (Основна назва серії чи підсерії ; №, т.). — Системні вимоги (для ресурсів локального доступу) або режим доступу (для ресурсів віддаленого доступу). — Інформація про джерело основної назви. — Стандартний номер = Ключова назва : умови доступності і (чи) ціна.

Ресурси локального доступу:

Основна назва [Загальне позначення матеріалу] : відомості, що належать до назви / перші відомості про авторство чи відповідальність ; відомості про інших осіб чи установи, які несуть інтелектуальну відповідальність. — Відомості про повторність видання. — Вид ресурсу. — Місце видання : Назва (ім'я) видавця, рік видання. — Кількість фізичних одиниць та специфічне позначення матеріалу. — (Основна назва серії чи підсерії ; №, т.). — Системні вимоги. — Джерело основної назви.

Наприклад:

Інтегрована лексикографічна система "Словники України" [Електронний ресурс] : словозміна, транскрипція, фразеологія, синонімія, антонімія / В. А. Широков [та ін.] ; НАН України, Україн. мовно-інформац. фонд. — Версія 3.0. — Дані і прогн. — [К.] : Довіра, 2006. — 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). — (Абв...). — Систем. вимоги: Pentium-III/300 ; 64Mb RAM ; Micro-soft Windows XP ; 60 Mb вільного дискового простору ; NET Framework 2.0. — Назва з етикетки диска.

Ресурси віддаленого доступу:

Основна назва [Загальне позначення матеріалу] : відомості, що належать до назви / перші відомості про авторство чи відповідальність. — Відомості про повторність видання. — Вид ресурсу. — Місце видання : Назва (ім'я) видавця, рік видання. — (Основна назва серії чи підсерії ; №, т.). — Режим доступу. — Інформація про джерело основної назви.

Наприклад:

Бібліотечному фахівцю [Електронний ресурс] : сайт "Бібліотекар України" / відділ наукового аналізу та розвитку бібліотечної справи ДЗ "Національна парламентська бібліотека України". — Текст. дані. — К. : НПБ України, 2004. — Режим доступу: <http://profy.nplu.org> (дата звернення: 17.05.10). — Назва з екрана.

Зразки аналітичного опису творів друку та електронних ресурсів

Бібліографічний опис — це сукупність бібліографічних відомостей про документ, його складову частину чи групу документів, які наведені за певними правилами, необхідні та достатні.

Для уніфікації складання бібліографічного опису на міжнародному рівні, забезпечення можливості обміну результатами каталогізації розроблено новий національний стандарт ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 "Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання", який набув чинності 1 липня 2007 року.

Він є базовим для системи стандартів, правил, методичних посібників зі складання бібліографічного опису. Дані для складання описів беруться безпосередньо з видання. Опис складається з обов'язкових елементів: основний заголовок, автори, повторність видання, рік видання, обсяг. На каталожній картці в лівому верхньому кутку розташовується шифр, що визначає місце книги на полиці. Чисельник дробу позначає відділ класифікації до якого книга відноситься по змісту. Знаменник - авторський знак, умовна позначка першого складу прізвища автора або першого складу назви книги. Центральною складовою бібліографічного опису є бібліографічний запис.

[Введення в дію нового стандарту з бібліографічного опису ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Основні відмінності від ГОСТ 7.1.—84. Нові правила бібліографічного опису.](#)

1. Бібліографічний опис складається *на мові документа*.
2. *Джерела відомостей для опису*: титульний аркуш, зворотна сторона титульного аркуша, обкладинка, остання сторінка.
3. Опис складається з *елементів, що об'єднані в області і наведені в певній послідовності*. Після області назви всі області *відокремлюються* одна від одної *крапкою та тире* (. —).
4. Для кожної області опису певного виду документів визначено приписане (основне) джерело інформації - одне або декілька (наприклад, для області заголовка та відомостей про відповідальність приписаними джерелами інформації є: титульний аркуш - для книг, перша та остання шпальти - для газет, титульний екран, етикетка та наклейка і т.п.). Відомості, запозичені не з приписаного джерела інформації, наводять в квадратних дужках, наприклад: / Н. Мазняк ; за ред. Ш. Аванс ; [пер. з англ. І. І. Вікторової] / [А. Федоров, Б. Пашук, Я. Петрова]/ [укл. А. Ярошко ; редактори: В. Попов, С. Белова]
5. Бібліографічні відомості зазначають в описі в тому вигляді, в якому вони наведені в джерелі інформації.
6. З великої літери починають перше слово кожної області, а також перше слово наступних елементів: загального позначення матеріалу: та будь-яких заголовків в усіх областях описів. Всі інші елементи записують з малої літери. Приклад: Вітаміни [Електронний ресурс] : підручник / за ред. О. Мишо
7. *Числівники в описі* наводять в тій формі, в якій вони представлені у виданні (римські, арабські, в словесній формі). Числівники, що позначають том, випуск, частину, номер, сторінки – завжди записують арабськими цифрами без нарощування відмінкового закінчення: Вип. 1; В 2 т. ; Т. 3 ; Ч. 5 ; С. 12-16 ; 241 с. Римські цифри та числівники в словесній формі заміняють на арабські цифри також при позначенні кількості класів чи курсів навчальних закладів; порядкових номерів ви-

Один автор

Грудзевич Я.

Розвиток інституційної основи грошово-кредитної політики в Україні / Я.Грудзевич // Вісн. Нац. Банку України. – 2014. – № 6. – С.27-29.

Два автори

Карась П.

Інтелектуальний капітал складові та аспекти комерціалізації в нових умовах господарювання / П. Карась, Н. Тимановська // Економіст. – 2014. – № 8. – С. 70-73.

Три автори

Бар'яхтар В.Г.

Підготовка наукової еліти-пріоритет державної освітньої політики / В.Г. Бар'яхтар, Ю.І. Горобець, А.В. Данилевич // Педагогіка і психологія. – 2006. – № 3. – С.49-54.

Під назвою

До 50-річчя педагогічної праці Мирослави Зваричевської // Пед. думка. – 2014. – № 4. – С.71-74.

Інтерв'ю

Брюховецький В.

Перспектива – у наданні університетам реальної автономії / Розмовляла О. Никанорова // Уряд. кур'єр. – 2014. – 16 лют. - С.3

З анотацією (2-а варіанти)

Жданов В.

Температура апокаліпсиса / В.Жданов // Позакл. час – 2014. – № 4. – С.54-56
Глобальне потепління на планеті

Жданов В.

Температура апокаліпсиса: [глобальне потепління на планеті] / В.Жданов // Позакл. час. – 2014. – № 4. – С.54-56.

З книги без автора

Економічні та неекономічні блага. Товар і його властивості // Економічна теорія. Політекономія. – К., 2013. – С.138-142.

З книги з автором

Єрохін С.А.

Безробіття // Єрохін С.А. Структурна трансформація національної економіки. – К., 2002. – С.299-311.

Зразки аналітичного опису творів друку

Закони України

Україна. Закони.

Про Кабінет Міністрів України: закон від 21 груд. 2006 р. № 514-У // Уряд. кур'єр. – 2007. – 2 лют. – С. 5-9.

Укази Президента

Україна. Президент.

Про закони щодо врегулювання цін (тарифів) на житлово-комунальні послуги: указ від 6 лют. 2007 р. № 77/2007 // Уряд. кур'єр. – 2007. – 8 лют. – С.4.

Постави Кабінету Міністрів

Україна. Кабінет Міністрів

Про встановлення посадового окладу (тарифної ставки працівника 1 тарифного розряду Єдиної тарифної сітки в 2007: пост. від 31 січ. 2007 р. № 73 // Уряд. кур'єр. – 2007. – 6 лют. – С.14.

Приклади опису матеріалів виконавчої влади та місцевого самоврядування

Рішення обласної ради (неопубліковані)

Стратегія економічного розвитку Хмельницької області на 2004-2005 роки: Рішення тридцятої сес. Четвертого скликання Хмельниц. Облради від 15 верес. 2004 р. №4-13/2004/ Хмельниц. обл. рада.-Хмельницький, 2004

Розпорядження міського голови

Про скликання п'ятдесят другої сесії Нетішинської міської ради VI скликання: Розпорядження від 9.12.2013 р. № 90-р // Нетішин. Вісн. - 2013. - 13 груд. - С.2

Рішення міської ради

Про затвердження плану підготовки проектів регуляторних актів на 2015 рік: рішення шістдесят п'ятої сес. Нетішинської міської ради VI скликання від 28.11.2014р. №65/1546 // Нетішин.вісн. - 2014. - 5 груд. - С.6

дань; року або дат виходу, розповсюдження документу: заявл. 18.12.00; опубл. 10.03.01; введ. 2002-07-01. Порядкові числівники наводять з нарощуванням закінчень за правилами граматики мови: 2-е изд.; 3-те вид.; 2-гий курс.

8. *Скорочення слів в описі* відбувається згідно з наступними стандартами:

- ДСТУ 3582-97. Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила;
- ГОСТ 7.12-93. Система стандартів по информации, библиотечному и издательскому делу. Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила.
- ГОСТ 7.11-78 . Система стандартів по информации, библиотечному и издательскому делу. Сокращение слов и словосочетаний на иностранных европейских языках в библиографическом описании.
 1. Не можна скорочувати перші три слова в назві. Частина довгої назви може бути пропущена, а пропуск позначений трьома крапками (...).
 2. Уніфіковані *форми скорочень на російській та латинській мовах*:
 3. и другие et alii) – и др. (et. al.);
 4. и так далее (et cetera) – и т. д. (etc.);
 5. то есть (id est) – т. е. (i. e.);
 6. без места (sine loco) – б. м. (s. l.);

Для більш чіткого *розділення областей та елементів*, а також для *розрізнення приписаної та граматичної пунктуації* застосовують *пробіли* в один друкований знак *перед та після приписаного знаку*. Виключення складають крапка та кома – пробіли ставлять тільки після них. Круглі та квадратні дужки розглядають як єдиний знак, тому пробіл ставлять тільки перед та після дужки. Приклад: Бойко, Р. Г. Петровские звоны [Ноты] : (Юность Петра) : муз. ил. к рус. истории времен Петра Первого / Ростислав Бойко. – М. : Композитор, 2001. – 96 с.

Зразки бібліографічних записів

Згідно з ДСТУ ГОСТ 7.1-2006. СІБВС. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання.ля (sine nomine) – б. и. (s. n.).

Назва видання	Зразок опису
Книга одного автора	Задоя А. О. Мікроекономіка : курс лекцій та вправи / А. О. Задоя. — 4-те вид. — К. : Знання, 2005. — 211 с.
Книга двох авторів	Єрмоленко М. М. Аналіз і оцінка інвестиційних проектів : навч. посібник / М. М. Єрмоленко, І. О. Плужников ; Нац. акад. упр. —
Книга трьох авторів	Клебанова Т. С. Эконометрия : учеб. пособие / Т. С. Клебанова, Н. А. Дубровина, Е. В. Раевнева ; Харьк. нац. экон. ун-т. — Х. : ИД
Книга чотирьох авторів	Организація ветеринарної справи / В. О. Бусол, А. Ф. Євтушенко, Д. І. Бондаренко, В. А. Ситнік. — К. : КОВПЦ "Златояр", 2005. —

Книга, що має більш ніж чотири автори	Методы и модели оптимального управления в экономике : учеб. пособие / Т. С. Клебанова, Н. А. Дубровина, О. Ю. Полякова [и др.] ; Харьк. нац. экон. ун-т. — Х. : ХНЭУ, 2005. — 235 с.
Збірник наукових праць	Науковий вісник Нац. аграр. ун-ту : зб. наук. пр. № 6. — К. : НАУ, 1998. — 168 с.
Окремий том багатотомного видання	Металловедение и термическая обработка стали. В 3 т. Т. 2. Основы термической обработки : справочник / М. Л. Бернштейн, Б. С. Бокштейн, С. З. Бокштейн [и др.]. — 3-е изд., перераб. и доп. — М. : Metallurgia, 1983. — 367 с.
Автореферат дисертації	Прокопенко Л. С. Бібліографічна секція Міжнародної федерації бібліотечних асоціацій та закладів як осередок дослідження національної бібліографії (1965-2002 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.08 / Л. С. Прокопенко ; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. — К., 2004. — 18 с.
Авторське свідоцтво	А. с. 1007970 СССР, МКИ В 25 J 15/00. Устройство для захвата неориентированных деталей типа валов / В. С. Батулин, В. Г. Кемайкин (СССР). — № 330585/25 ; заявлено 23.11.81 ; опубл. 30.08.83, Бюл. № 12. — 2 с.
Патент	Пат. 4601572 США, МКИ G 03 B 27 / 74. Microfilming system with zone controlled adaptive lighting / Wise David S. (США) ; McGraw-Hill Inc. — № 721205 ; заявл. 09.04.85 ; опубл. 22.06.86 ; НКИ 355/68. — 3 с.
Стандарт	ГОСТ Р 517721-2001. Аппаратура радиоэлектронная бытовая. Входные и выходные параметры и типы соединений. Технические требования. — Введ. 2002-01-01. — М. : Изд-во стандартов, 2001. — 27 с. Издания. Международная стандартная нумерация книг : Гост 7.53-2001. — Взамен ГОСТ 7.53-86 ; введ. 2002-07-01. — Минск : Межгос. совет по стандартизации, метрологии и сертификации ; М. : Изд-во стандартов, 2002. — 3 с.

Електронні ресурси	Прокопенко Л. С. Бібліографічна секція Міжнародної федерації бібліотечних асоціацій та закладів як осередок дослідження національної бібліографії (1965-2002 рр.) [Електронний ресурс] : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.08 / Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. — Електрон. дан. (1 файл). — К., 2004. — 18 с. — Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/ard/2004/04plsdnb.zip . — Назва з екрана.
Локальні ресурси	Технологии информационного общества и культура [Электронный ресурс] : Международные конференции и проекты / Центр ПИК. — Электрон. дан. — М., 2004. — 1 электрон. опт. диск. — Загл. с этикетки диска.
Складові частини документів:	
Глава	Ремизов К. С. Нормирование труда / Ремизов К. С. // Справочник экономиста по труду. — М., 1982. — Гл. 1. — С. 5–58.
Стаття з журналу	Павленко С. Ефективність бровермектину-гранулята при інвазійних хворобах водоплавних птахів / С. Павленко, А. Березовський // Ветеринарна медицина України. — 2005. — № 11. — С. 12–13. Скрипаль І. Г. Описи видів прокаріотів: проблема, вимоги, шляхи вирішення / І. Г. Скрипаль, І. О. Баркова // Мікробіологічний журнал. — 2005. — Т. 67, № 6. — С. 3–11.
Стаття з газети:	Індекс інфляції // Слобідський край. — 2007. — 6 січня.
• газета до 8 сторінок • газета більше ніж 8 сторінок	Литвицький В. Від інфляційного компромісу до антиінфляційного консенсусу / Володимир Литвицький // Урядовий кур'єр. — 2007. — 16 січня. — С. 7.
Стаття із збірки	Апатенко В. М. Иммуная защита при паразитоценозах / В. М. Апатенко // Підвищення продуктивності с.- г. тварин : зб. наук. праць ХДЗВА. — Х., 2006. — Т. 16. — С. 425–428.